

107558

Om dette er en kopi av et brev som ble sendt til statsadvokaten i Oslo, 1946. Det hele går

19.

Liers NS.-folk ble 8. april orientert om at situasjonen var akutt.

Vitner beretter om de blodige kamper i Eggedal.

DRAMMEN, 3. april. (Fra AFTEN-POSTENS korrespondent.) Lagmannsretten fortsatte i dag behandlingen av saken mot de 6 hirdmenn som deltok i Eggedal-aksjonen.

Tiltalte nr. 3, frontkjemper og hirdmann Rolf Gurandarud, forklarte i dag om sin militærutdannelse i Tyskland før han ble sendt til fronten i Den norske legion. Utdannelsen varte bare i en måned, og de avla muntlig ed til Hitler. Han kom til fronten 1. mars 1942.

I sin forklaring i går fortalte tiltalte at det var holdt et NS-møte i Lier om kvelden 8. april, hvor han deltok, og statsadvokaten dokumenterte en utskrift fra møteprotokollen. I referatet heter det at Richard von Tscharners redegjorde for den meget akutte situasjon. Han minnte også om det løfte som var gitt, og om å følge dette løfte og føreren. Dagen etter, forklarer tiltalte, ble han innkalt til vaktjeneste for NS i Oslo, men nektet dette da han syntes det var noe muggent. Isteden meldte han seg hos de norske styrker, og han deltok som sanitetsmann til kapitulasjonen. Under forklaringen fremkommer det at tiltalte har 7 brødre, og disse har alle vært medlem av NS.

Tiltalte nr. 4, Kristen Ørnulf Wig Kristoffersen, avga deretter forklaring. Statsadvokaten dokumenterte en rekke

angiverbrev som tiltalte hadde sendt til kretsforeren. Tiltalte hevdet i alle tilfelle at de var etter ordre fra sine overordnede innen partiet.

Retten gikk deretter over til avhøring av de ca. 25 vitner. Første vitne er gårdbruker Knut Besserud fra Eggedal. Som nevnt tidligere tok Hirden under sin første razzia inn på Besserud gård. Besserud forklarer at da hirdfolkene fant de tre hjemmefrontguttene som lå gjemt i annen etasje, så han sitt snitt til å rømme ut gjennom vinduet. Hirdfolkene skjøt etter ham og et av skuddene gikk i bakken så tett bak ham at jordspruten slo ham i ryggen. Siden hørte han av sin hustru at hirdfolkene hadde stjålet mat, sølvøy og forskjellig annet.

Vitnet Erlend Berg fra Geithus er student, men tjenstgjør for tiden som serfant på Trandum. Han var en av de to HS-speidere som var med og felte de to hirdmenn og jaget hirdkarene på flukt. Berg forklarer at hirdavdelingen kom marsjerende fram i rekke mot det sted hvor han og kameraten hadde søkt dekning. Så ble det kommandert avt-terlinje, og dermed lå de begge midt i linjen. Da hirdfolkene rykket videre fram og var kommet på 10 meters hold, åpnet han og Aamotbakken lid, og i den forvirring som da oppsto, kom de seg unna.

Ingeniør Kjell Langum var sjef for den norske HS-tropp på Grantangen ved Haglebuane. Her lå 30 HS-gutter, og da tyskerne var på 100 meters hold, ble det åpnet lid. Men da maskingeværerne klikket for noen HS-gutter som var plassert på en høyde, ble denne stormet og tatt av tyskerne. Tyskerne kunne dermed bstryke de andre HS-gutter, og sjefen, løytnant Holt, ga deretter ordre om at høyden skulle tas tilbake. Høyden ble deretter stormet og tatt tilbake. Blant fienden var også en nordmann i tysk uniform. Han ba om at han ikke måtte bli skutt, da han var norsk. Men da man ikke hadde anledning til å ta fanger, ble også han skutt. I alt falt det 6 hjemmefrontfolk under trefningen og en døde senere av sine sår. Hvor mange tyskere som gikk med, er ikke klart, sier vitnet, men det oppgis fra 30-45. Saksbehandlingen fortsetter i morgen.